

ВПП 2.2.1.9. Фінанси страхових організацій

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінанси страхових організацій» є економічні відносини страхових організацій України.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси страхових організацій» є послідове формування у студентів знання щодо фінансів страхових організацій. Ця мета обумовлена об'єктивним розвитком суспільних відносин, процесу формування страхового ринку, становленням системи страхових послуг як у сфері внутрішньоекономічної, так і зовнішньоекономічної діяльності України.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фінанси страхових організацій» є вивчення фінансових основ діяльності страхових організацій в Україні, особливостей кругообігу грошових коштів страховиків, складу та структури фінансових ресурсів страхових організацій.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти має бути сформовані наступні елементи компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію облікового та управлінського характеру.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування, діяльності господарюючих суб'єктів виробничої та невиробничої сфер.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність володіти організаційними аспектами діяльності фінансових посередників в розрізі страхових послуг, банківських та інвестиційних операцій.

СК13. Здатність планувати економічні процеси в сфері грошових, фінансових і кредитних відносин обґрунтовувати альтернативи прийняття управлінських рішень за всіма видами фінансової діяльності

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, володіти базовими знаннями математичної, статистичної та управлінської сфер науки

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; визначати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність фінансів страховика та особливості їх організації. Організаційні форми страховиків. Структура страхових компаній. Об'єднання страховиків та їхні функції. Необхідність, мета та значення державного регулювання страхової діяльності. 1 Реалізація державної політики у сфері страхування. Система державного нагляду за страховою діяльністю в Україні. Контроль за діяльністю страховиків. Порядок ліцензування та реєстрації.

Тема 2. Грошові надходження страховиків. Сутність грошових надходжень страховиків та їх класифікація. Страхові премії, як головне джерело надходжень страхової організації від операційної діяльності та інші надходження страховиків від операційної діяльності. Надходження страховиків від інвестиційної та фінансової діяльності, інші доходи.

Тема 3. Страхові резерви, їх склад та порядок формування. Поняття страхових технічних резервів із загального страхування та їх склад. Резерви премій та методи їх формування, а також резерви збитків та методи їх формування. Інші види технічних резервів та методи їх формування. Поняття резервів зі страхування житла та їх склад. Методи розрахунку резервів довгострокових зобов'язань. Резерви належних виплат страхових сум.

Тема 4. Розміщення страхових резервів. Необхідність державного регулювання розміщення коштів страхових резервів та його зміст. Принципи розміщення коштів страхових резервів згідно з Законом України «Про страхування». Нормативи розміщення та інвестування коштів страхових технічних резервів, страховиків, що здійснюють загальне страхування життя.

Тема 5. Прибуток страховика, його формування та розподіл. Сутність прибутку страхової організації та його складові. Порядок визначення прибутку страхової організації. Прибуток страховика від страхової діяльності та його розподіл.

Тема 6. Оподаткування страховиків. Система оподаткування страхових організацій в Україні. Оподаткування страховиків податком на прибуток. Декларація з податку на доходи (прибуток) страховика.

Тема 7. Оцінка фінансового стану страховика. Поняття фінансового стану страховика. Оцінка платоспроможності страхової організації. Показники оцінки фінансового стану страховика (тести раннього попередження).

Тема 8. Інвестиційна діяльність страхових компаній. Сутність та роль інвестиційної діяльності страхових компаній. Інвестиційні можливості страхових компаній відповідно до спеціалізації страховиків. Напрями поліпшення інвестиційної діяльності страхових компаній.